

XXV. évfolyam

11. szám

SZERETET

VALLÁSOS REFORMATUS EGYHÁZI FOLYÓIRAT

Szerkeszti és kiadja: Török Imre

Megjelenik havonként Kisujszálláson. — Előfizetési díja: helyben 2 P. Vidéken 2.40. Egyes szám ára: 25 fillér

Kisujszállás

1936 nov. hó

November

A halált túlélő szeretet szokott megnyilvánulni — miért, miért nem? — épen november hónap legkezdetén. Azért tán, hogy ilyenkor hervad minden szépség a természetben; s ez vonja az ember lelkét azok emlékéhez, akik elhervadtak? A temőkben millió koszorú. Fehér őszirózsaerdő! — Kedves halottainkra — persze — máskor is emlékeznünk kellene és kell. Mert — mint a költő mondja: a halottak ébren élnek még a sírban is, mikor őket emlegetjük; ha őket el nem feledjük.

November! A természetben a halál kezdődik így őszi, az egyházi munkáság mezején meg: az élet! Hervadás idején az ember inkább bele-belenézeget a lelkébe, s többször gondol az „elhervadás-

ra“ s aztán az örökéletre, meg az élet Urára, az örök Istenre. Szegény kis újságom, a „Szeretet“ is, nagyobb erővel, több reménnyel indul a késő őszenek, télnek. Hervadás idején: élni akar. Élete az, hogy tanít, vigasztal. Szeretet-re akar tanítani mindenkit a „Szeretet“, mert bizony egy kicsit megfoghatkozott ez a keresztyéni erény e mai világban. Vigasztalni akar, mert olyan nagyon sok a keserűség, esüggedés, kétség e napokban.

Az ős, meg a tél is jön; az égen örökösen felleg és a világ horizonján reménytelenség sötétsége.

Menj hát, vigasztalj mindenkit: „Szeretet“, annak szent nevével, aki mindenkit vigasztalt, mert mindenkit szeretett!

Az Úr házában való lakozás

Zsolt. 23: 6/b.

Az Úr az ő szentséges nevét meg akarja dicsőíteni az egész világ életében. A csillagok megszámlálhatatlan milliárdjai, kell, hogy az ő nevének lángbetűit vetítsék az égre s az évezredek tovatűnő sora, kell, hogy az ő nagy nevére mondjon soha el nem halkuló dicséretet. A történelem

az ő lábnyomát mutatja s minden felkelő nap az ő kegyelméről szól a világnak. „Egy éj a más éjnek Beszél az Istennel Ő nagy dicsőségéről.“

Isten munkái fenn és lenn egyaránt tökéletesek. Ki az, aki azokban valami kivetőt találna. Legfeljebb ott látszik megromlani az összhang, ahol már érzik az emberi szív munkája; ott, ahol az Is-

tent dicsőítő magasztalás a maga erejét és lendületét az emberi szívből akarja venni. A fény és a tündöklés, az élet és dicsőség áradata vesz minket körül s óh, mily szomorú, hogy amikor az emberi szívre kerül a sor, egyszerre kibontakozik a sötétség, kitátja torkát az örvény s — legalább látszólag — található a roppant világegyetemben, amely teljes odaadással magasztalja az Istent, egy zúg, amelybe még az isteni kegyelem és bölcsesség sugárai sem tudnak behatolni s ahol hidegség, kárhozzát lakozik: az emberi szív.

Pedig Istennek az volt a szándéka, hogy az emberi szív közreműködésével az ő dicsőségének egyik legragyogóbb példáját és magasztalásának legfenségesebb jelenségét állítsa a világ elé. Isten, akit fenn a mennyben az angyalok tízezerszer való tízezrei imádnak, akit dícsérnek a huszonnégy vének s az üdvözült lelkek seregei, azt akarta, hogy a hívő lelkek magasztalásából, közös tiszteletnyilvánításából, az istentiszteletből vegyen legnagyobb dicsőséget. Isten azt akarja, hogy őt dicsőítsék még a csecsszopók is, de dicsőítsék főképpen azok a lelkek, amelyek üdvösséget és váltságot az ő szent Fia, a Jézus Krisztus által vettek.

Isten maga szabja meg annak a tiszteletnek rendjét, amelyben ő az emberektől nyerni akar. Már Mózesnek, az ő emberének, egészen az apró részletekig megszabta a pusztai sátortemplom formáját, Dávidnak, az imádság égisz emelkedő érzései közt mutatta meg, milyen legyen a templom, amelyet az ő fia az Araunától megvásárolt csűrön építsen fel. A Mózes öt könyve pontosan leírja az istentisztelet rendjét, helyét, idejét, szereplőit, a zsoltárok könyve tartalmazza az Istenhez intézett könyörgéseknek és énekeknek szépséges példáit. Mindez csak arra mutat, hogy Isten a földi embertől kellő módon megtervezett s részleteiben is gondosan végrehajtott kultuszt kíván, amelynek méltónak kell lennie az ő szentséges nevéhez és hatalmához.

Ilyen kellőleg átgondolt s minden részletében ő hozzá méltó kultuszt vár tőlünk is az Isten. Jegyezzük meg, hogy nem önmagáért akarja, mintha az ember által nyújtott imádat növelné, vagy tenné teljessé az ő felséges nevének a világegyetemben szüntelen hangzó imádatát. Ha minden emberi száj befogatnék és minden

templom lerombolhatnák is, Isten dicsősége akkor is teljes volna. Nem Istennek, hanem nekünk embereknek van szükségünk és pedig határtalan nagy szükségünk Isten nevének megszervezett és minden részletében átgondolt imádatára.

A másik, amit jól meg kell jegyeznünk, az, hogy Isten az ő szentséges nevének ebben az imádatában nem látja szükségét földi javainknak, nem keres földi fényt, ragyogást és dicsőséget, de igenis megkívánja azt, ami előtte minden földi dolognál sokkal értékesebb: a töredelmes szívet és alázatos lelket. Senki ne gondolja, hogy Istennek márványból és drágakövekből épült templomokra, arany és bíbor csillogására, felfelé gomolygó fehér tömjénfüstre van szüksége, hogy az ember részéről méltóképpen imádtassék. Isten mértékei nem emberi mértékek, Isten kívánságai nem emberi kívánságok. A legegyszerűbb falusi templom, a legszegényebb falusi gyülekezet is lehet tökéletesen szép kultuszi helyé és gyülekezetté, ha a szívek az Úrnak vannak átadva s a hívő lelkek határtalan örömmel és odaadással merülnek el Isten imádatába.

Mi most csak arra helyezünk súlyt, hogy a legegyszerűbb kultuszban, a legszegényebb templomban is boldogan és örvendező lélekkel kell megjelennie mindenkinek, akinek üdvösségét az Isten az ő Szent Fia, a Jézus Krisztus által elvégezte. A jó keresztyén embernek azt kell tennie, amit a 23. zsoltár utolsó sorai így fejeznek ki: „Az Úr házában lakozom hosszú ideig.“

Menjünk s keressük fel minél többször, minden lehető alkalommal a mi egyszerű templomunkat. Vegyünk részt istentiszteleteinken, hogy szívünk a mai világ sok embertelen gondja között megenyhüljön; hogy Isten kezéből elvehessük a számunkra minden nap felajánlott mennyei javakat és személyes megjelenésünkkel, az istentiszteletben való cselekvő részvételünkkel mi is hozzájáruljunk Isten dicsőségének teljességéhez. Gyönyörűséges dolog lakozni az Úr házában hosszú ideig. Gyönyörűséges dolog, egyben minden komoly keresztyén szív számára leírhatatlanul hasznos dolog.

Ki dícsérje az Istent? Az ellenségei? Az üres padok? Az elnéptelenedő templomok? Ne! Dícsérjük Istent mi, ameddig élünk, magasztaljuk az ő végtelen kegyelmét, míg a sírnak rögei ránk nem borulnak!

Czeglédy Sándor

A wittenbergi vártemplom előtt

1517-OKTÓBER-31.

Az óriás*

A wormsi birodalmi gyűlés 400 éves fordulójára.

Lefojtott álmok, lenyügzött vágyak
Zöldből szürkébe halványult remény,
Kiábrándulás, te keserű füst:
Oltárok romján imbolyogva szálló,
Gyász, mely hamuban tépi önmagát,
Gyengeség, melyre egy világ zuhant,
Törpék mi mind, akiknek óriások álmát
Almodni adta Isten:
Jertek ma velem,
Jertek, kapaszkodjunk az óriásba!

**Ki hát az óriás?
Az, kinek homlokán
Ijesztően tündököl a büszke bélyeg;**

1921-ben volt a wormsi birodalmi gyűlés 400 éves fordulója. V. Károly császár a birodalmi gyűlés elé idézte Luthert, hogy ott vonja vissza tanait. Azonban a főurak s papok fényes gyülekezete előtt Luther nyugodtan, bátran jelentette ki: „Semmit vissza nem vonhatok, nem is akarok visszavonni, mert a lelkiismeret ellen cselekedni nem is tanácsos, nem is becsületes dolog. Itt állok, másként nem tehetek, Isten engem úgy segítjen.“

Ha kell: egy világ ellen, egyedül.
Egyedül. Hallottátok ezt a szót?
Úgy hangzik ez a szó, mint egy sirám.
De úgy is, mint egy diadalkiáltás!

Nézzétek őt.
Ott áll a szörnyű körben,
Egy vas és aranygyűrű közepén.
Sisakok, dárdák, kardok koronák,
Zászlók veszik körül.
Egy embererdő, egy világvadon —
És azzal szemben ő.
Egy lélek.
Milyen kicsi. — És milyen végtelen.

Ó, mert a lelkében az Isten él.
Valami, ami nála több,
Amit meglátott önmaga felett.
Amit nem lehet onnan kitörülni,
És amit tagadni nem lehet,
Ami tüzes korbáccsal kergeti
Irgalom nélkül végig a világon.
És ösztökéli: tégy vallomást rólam.

S ő vallomást tesz: Nem tehetek másképp.

**A vasmaroknak, mely kinyílt előtte,
Szívét odaveti:
Szorítsd hát, világ!
Állítsd el lassan minden dobbanását.**

Vajjon amit dobog: azt is megfojtod-e?

Istent dobogja — és az Isten él!
Igazságot dobog — s az eszme él.
Hitet dobog — s az nem hal meg soha.
Szabadságot — s a szabadság örök.

Látjátok nőni ezt az árva árnyat,
A barát árnyát egy világ fölél?
Hallotok döngő léptei nyomán
Recsegni korhadt birodalmakat?
Mert ami korhadt, az a korhadásé.

És ami lélektől lett: megmarad.
Lefojtott álmok, lenyüggözött vágyak,
Zöldből szürkébe halványult remény,
Kiábrándulás, te keserű füst:
Oltárok romján imbolyogva szálló,
Gyász, mely hamuban tépi önmagát,
Gyengeség, melyre egy világ zuhant,
Törpék mi mind, akiknek óriások álmát
Álmodni adta Isten:
Jertek ma velem,
Jertek, kapaszkodjunk az óriásba!

Reményik Sándor.

Papp Irénke

14 esztendő kislány Debrecenben Papp Irénke. Gépész ott most valahol az édesatyja. Nem ösmerem őket. A kislány arcképét a „Debrecen“ című lapban láttam; s ugyanabban olvastam a kedves történetet, amely igazolja, hogy a jóságnak, a szeretetnek — néha! — már e földön is van jutalma. Odafenn pedig: mindig s örökre!

Szegény vak ember ballagott a debreceni Nagyerdő Simonyi-útján. Meg-megtorpant, meg-megesúszott, persze, mert nem látott. Át akart volna menni a tulsó oldalra. Nem mert, nem tudott. A kis Papp Irén ott járt éppen s nemes szíve megértette az öreg vak ember nehéz sorát. Megsajnálta, odament hozzá, karját nyújtotta az aggnak s átvezette az úton.

A tisztos öreget — így írja az ujság — Holczer Lászlónak hívják, ki azért utazott éppen Debrecenbe, hogy a bátyja által ráhagyott milliós örökségnek utánanézzon. Idők multán levél érkezett Papp Irénkéhez, melyben azt íratta meg nekik az öreg világtalan ember, hogy, mivel ő már semmi hasznát se veheti a hatalmas vagyonnak, mert ő is elmegy nemsokára a bátyja után, ki nagy vagyonát messze Ázsiában, Holland-Jávában gyűjtötte: összes vagyonát Papp Irénkére hagyja, ki nyomorúságában jószívű volt hozzá.

Érdemes is, kell is, irgalmasnak lennünk.

Ne feledjük el e megható történetet!

Tiszafüred dicsősége

Ott jártam a napokban és felmagasztosult lélekkel néztem rendre azt a nagyszerű intézményt, melyet ott a keresztyén és emberbaráti szeretet létesít.

Igy is írhattam volna, hogy: amelyet a keresztyéni és emberbaráti szeretetben gazdag dr. Kiss Ferenc nyug. egyetemi tanár létesít az Orsz. Ref. Szeretetszövetség útján.

Füreden találtam ezt az apostoli lelkű embert. Napokat töltött ott, hogy fundáljon ismét egy nagyszabású intézet: gyengeelméjűek, fogyatékos lelkitehetségűek, idegbetegek, elesett öregek befogadására, ápolására. Olyan gyógy-pädagogia-féjét, minő itt is van Kisújszálláson.

Eladásra került ott Füreden mostanában egy hétholdas ősi park, szép nagy nemesi kuriával. Kényelmes szobák, 10—15, melléképületek, melyek lakásra alkalmasak, emeletes nagy granárium... minden, minden — az egész park tele ősi fákkal, ezerszámra: ezt vette meg a Szeretetegyesület, ezt rendezi, alakítja — fáradsást nem ismerő buzgósággal Kiss Ferenc professzor.

Láttam őt ott járnival, esőbenhidegben a park nedves pázsitán, az őszi csőtől csepegő sűrű lombok alatt. Kezében papírgöngyöleg: a tervezet. Intézkedik a munkások között. Ezeket a fákat itt ki kell vágni, helyükre kerül a 450 gyümölcsfa! Ez lesz itt az új igazgató lakosztálya, amaz meg az igazgatónőé. Vízvezeték, villany, csengők! A kamarában már ott a tenger paradicsom befözve egy pár mázsa — az áldottlelkű ottani nagytisztelű asszony előre befözte, — van ott mindenféle eltett élelmiszer... várja minden a szegény testi-lelki nyomorultakat.

Bizony a Krisztus megy bé, vagy már be is ment abba a házba!

Ez megint olyan dicsőséges alkotása lesz a nagy magyar apostolnak, Kiss Ferencnek, mint a Kálvineumok. Az alkotás itt a teremtés határához közelít, mert miből teremtett ez az intézmény is. Mondhatnók: semmiből? S a semmiből alkotás majdnem hogy: teremtés. Nem, nem: nem a semmiből teremtődik e sok drága, krisztusi intézmény, a „minden“ kelti létre ezeket s ez a minden: a szeretet, az ember-szívek legistenibb indulata!

Megérkezvén oda, a buzgólelkű Nagy Károly, a gyülekezet lelkipásztora, vezetett a parókia felé. Egy ház előtt vitt útunk épen, egykori kisújszállási lakos, Molnár Lajos háza előtt. Ha nem mondta volna is a lelkész, hogy térjünk be pár percre abba a házba, mert ott nagyon érdekes látványban lesz részem, bevitt volna a szívem. Óh, mert az a ház nagyon szomorú ház, s a lakói próbáltatott szívek. S én a szomorú szíveket nagyon szeretem. Tavaly, 1935-ben két temetés volt attól a háztól: március 15-én halt meg sok szenvedés után Molnár Erzsike 21 esztendőskorában s júl. 28-án Molnár Etelka, a testvére után költözött. Két szép viruló lány pár hónap alatt! — Tenger mélységét, ég magasságát, földnek szélességét meg lehet mérni, de nem a vesztés szívek nagy-nagy fájdalmát! Vigasztalja a kesergőket a mi édes Vigasztalónk, s oltalmazza, tartsa és áldja meg a megmaradtakat a mi kegyes Oltalmazónk!

Mondok: bementünk ennek a háznak szép, rendes udvarába. Köszöntöttük a gazdát, aki épen akkor tett valami kis szekérféle alkotmányra sok jó abádszalóki krumplit az árvák és szegények részére.

Itt következik aztán az érdekes dolog!

Egy kis játékszekér, tele krumplival, állott az udvar közepén, mellette egy kis kocsis, iskolásfiú, pattogó ostorral a kezében. A kis szekérbe négy ló belefogva, — négy iskolásgyerek! — jóféle kender istránggal-gyeplüvel. A négy keréknél meg-meg négy gyerek. Ni te ni, „Csodaszekér“, „Árvák szekere“. Nyihognak, prüszkölnak, toporzékolnak, kapálóznak a lovak, nyikorgó szót ad a négy kerék, a kocsis cserget és beszél:

Kedves jó Gazduram! Kedves jó
Gazdasszony!

Szerencsés jó napot az Úristen adjon!
Adja, hogy ne járjunk házánál hiába,
találjuk kelmedet legjobb ándungjába'!

(A csikókhoz:)

Nyeritsetek csikók, a teremburátok!
Alszik az eszetek, vagy ostorra vártok?
(meglegyinti őket.)

Első ló:

Nyiha-ha, nyiha-ha! Azért lettem lóvá,
Mert az Isten a szívemet teremtette jóvá:
Bús árvák szekere megakadt a sárba,
segítsetek kirántani Isten igazába'.

Második ló:

Nyiha-ha, nyiha-ha! én is lóvá lettem,
ezt a dolgot jókedvemből én is azért tettem,
hogy már egyszer szegény árvát ne csak
az ág húzza,
de kerüljön kamrájába krumpli, tojás,
búza!

Harmadik ló:

Öreg gebe vagyok én már, nyeríteni is félek,
de, mert tudom Gazduramba' jóságos a
lélek,
azért kérek hát adományt a szegény
árvának,
kaptás lábbal is elviszem heted-hét
határnak.

Negyedik ló:

Volt egy őszám — régen kimult egy nagy
árokszélen,
már azóta csillag-táltos Csaba seregében,
az azt mondta: anyánk ló volt,
az életünk még is jó volt,
hogy lehet hát emberfia nagy keserűség-
ben,
Árva szegénységben?

Kocsis:

A hazugság csak szóbeszéd,
Ami igaz, az jóbeszéd,
még akkor is, ha lóbeszéd.
Remélem, hogy megindítá e sok jó szó
A gazduram szívét,
De, ha még nem indult volna adományért
lába,
Nosza hamar, ti kerekek, kezdjétek új
szóba!

Első kerék:

Az Istennek ad az kölesön, ki az árvának
ad,
ne sajnálja hát Gazduram, ami itthon
akad.

Második kerék:

Hogyha pénz nincs, a hátamon itt van ez
a kis zsák
Csak úgy tátong már a szája, várna egy
kis búzát.

Harmadik kerék:

Ha búza sincs, tengerit is el bírunk mi
vinni,
Csak üresen nem szeretnénk innen tovább
menni.

Negyedik kerék:

Lenese, borsó, krumpli, paszuly, szalonna
vagy kása
Árva gyermekek házána mind Isten
áldása.

Mikor aztán megkapták az adományt, így
szól a kocsis:

Indulj négy ló, mozdulj kerék,
szegény háztól ez is elég.
Gazdát, házat Isten áldjon
Bút, bánatot sohse lászon!

Lovak, kerekek:

Köszönjük szépen (el).

Így gyűjtenek a jó fiúk árva és szegény
kis társaik számára. A jó emberek várják
őket minden háznál; szeretettel, mosollyal
fogadják őket s áldással, adománnyal bo-
csátják őket tovább. A kocsis felír min-
dent olyan hosszú plajbással, mint egy
ostornyél, s viszik a gyűjtés eredményét
iskolába, lelkészlakra — szegények köny-
nyének szárogatására. Áldja is meg őket,
de még azt a gyülekezetet is, annak elsőit
s utolsóit a szeretetnek atyja, a jó Isten!

A lelkész azt mondá, hogy maholnap
egy igazi szekér, nem kis játékszekér, kell
ahhoz, hogy a sok jó adományt előhord-
hassák.

Ezt a szép dolgot bizony minden gyü-
lekezetben meg lehetne csinálni!

A perth-amboyi bárom harang

Már nyolc éve mult, de olyan tisztán
emlékszem rá, mintha tegnap lett volna,
hogy Amerika fentnevezett gyülekezeté-
ben, magyar testvéreim előtt prédikáltam.
Bizony el-elfogódtam, könnyeimet nehéz
visszafojtani, mikor végignézttem sűrű
soraikon, s elgondoltam nehéz sorsukat,
önkéntes számkivetettségük szívödélő
keserveit. Kedves egykori tanítványom
Nánássy Lajos volt akkor ott a lelkész, ki
már jóelőre az óceán közepére, mikor ép-
pen prédikáltam volt a vihartól hányt-
vetett roppant hajón, az „Olympic“-on, rá-
diogrammban hívott Perth-Amboyba, pré-
dikálásra.

Hát el is mentem, ott voltam, prédi-
káltam, árva magyarok közt nagyon bol-
dog voltam.

Most olvasom aztán a nekem is meg-
küldött „Magyar Egyház“ című amerikai
egyházi értesítéből (A „Szeretet“-et is
küldöm hosszú évek óta én is viszont!),
hogy a perth-amboyi hívek három haran-
got öntettek templomuk számára, Isten
dicsőségére. Kedvesen írta a perth-
amboyiakat üdvözlő levelében a leech-
burgi (licsburgi) lelkész, hogy a három új
harang hirdesse a *hitet, reményt* és a *sze-
retetet*. Én — ha rajtam állott volna, a
három új harang oldalára oda is öntettem
volna, a fenti három szót. Persze a legna-
gyobbikra ezt: „Szeretet.“ Merthogy a há-
rom közt a legnagyobb a szeretet.

Áldottak legyenek a perth-amboyi
harangok s akik azok hívó zengését hall-
ják.

Áldottak legyetek, perth-amboyi ked-
ves magyar testvérek!

Írásmagyarázat

SZERESSÉTEK ELLENSÉGEITEKET.

... Akik halat adtak, kígyót adtál nekik;
Kik megsimogattak, a szívük kivérzik,
Akik jó szót adtak, hideg kútba dobták,
Mások könnyeiben lett fényes az orcád.
Sok drága szív mi volt? Néked könnyű
játék...

Szeretet ligetje? Pihentető árnyék,
Rózsája lehullt rád és te tova mentél...
A foszlós kalácsért kavicsal fizettél...

Legyen áldott, aki sebet ejtett rajtad.
Szeretet csókjával nem zárta el ajkad.
Hálátlanság botja — köszívedre vágott
Síró patak kelt ott —, legyen sokszor áldott!
Áldott a sivatag visszhangtalan éje,
Reményed köszírtten szerteszórt vetése,
Áldott, mely sohse nyílt előtted, — az ajtó...
Ki nem hullott könnycsepp, ki nem mondott
halk szó...

Lelkem, utad mentén kőoszlopok állnak,
Gyümölcsöt nem adnak, se pihenő árnyat,
Könnyed lehull róluk, jajod tovarebben,
De haza az utat ők mutatják esendben.
Valaki övelük hivogatott titkon,
Nélkülük bús gyermek, sohse lennél itthon...
Utad esupa köszírt, visszhangtalan éj ez...
Én Lelkem, ezen át értél el az éghez...

Muraközy Gyula.

Boldogemlékű Nikl Endre presbiterünk elpihent.

Október hó 9-én zárta le a szemeit s 11-én volt a végtisztességtétele. Nemes alakja volt ő gyülekezetünk, városunk társadalmának; a régi jó emberek közül

Nickl Endre arcképe.

való. Szelíd, jóságos. S mégis: mennyi szenvedés ment át a lelkén! A költő szerint, nincs szomorúbb temető a láthatatlan sírhalmoknál. Ezek életünk fájdalmas emlékei. Őneki voltak ilyen láthatatlan sírhalmok is. A látható sírok itt a temetőkön némán is beszélnek az ő láthatatlan sírhalmairól, életének szörnyű, fájdalmas emlékeiről. — Csoda, hogy kibírta a szíve a temérdek próbáltatást!

Azokra a koporsókra, amelyeket ő fájdalmas lelkével éjjel-nappal látott, mi is emlékezünk. Vele sírt akkor azoknál a koporsóknál e város egész népe, az ő szívével együtt reszketett a szívünk. S most, hogy az ő ezer fájdalomtól megtört szíve megállott, — ismét egy egész város nagyközönségének részvéte vette körül áldott koporsóját!

S azóta az ő kedves leánya, egy százszorosán árva lélek sír abban a szép hajlékban, a kisújszállási főutca során. Édesanyja, atyja most már az Egekben, hitvese is „elment“. Testvére messze; kedves kiesi fia, a kis katona, a kis tudós, az is százmérföldre a szívétől. Egyedül . . . , egyedül . . .

„Nem hagylak árvául“ — ez a szózat zendül alá az Égből, ahhoz az árva szívéhez.

Oh légy közelvaló Isten őhozzá, könnyörülő Isten, vigasztaló Isten!

Őhozzá is, ki itthon hordja nehéz gyászat, nagy fájdalmát; a másik árva-hoz is, a boldogult tisztos ember fiához, ki nem mehet ki minden napon, minden órán szeretteinek drága sírhalmaihoz, az itthoni temetőn.

Vigasztalja a gyászolókat szád édes szózatja, mindenható Isten! Az örök boldogságba költözött nemeslelkű, jó embernek pedig áldd meg a nyugodalmát, add meg a jutalmát.

Országodnak őrállója volt, dolgozott hűséggel városáért, szenvedett, sírt — sokat. Ki elveszi itt lenn szenvedését, — hitünk szerint, — elveszi odafenn „Koronáját“.

Megsírattuk. Nem feledjük.

Szabó Borbála kis polgárista emlékezete.

Lehajtja fejét hervadásra az őszi kis virág; kicsi fészekből kiesik szárnyaszegetten a kis madár: elpihent, szebb-jobb világba költözött egy kis polgárista leány, a kedves kis Szabó Boriska. Nem szabad Istennel perelnünk s kérdeznünk, mit vétett, hogy miért szenvedett, s miért hagyta itt e világot? Miért hagyta itt forrón szerető édesanyját, atyját, minden szeretteit? A játékait, az iskolás könyveit, kis társait? — Sőt inkább ezt kell mondanunk: ártatlan volt, tiszta volt a lelke, azért ment el a tiszták Világába. Angyálnak hívta fel Magához az Egek Egébe az örökjő Isten!

Jaj de szomorúan kongtak harangjaink október első napján, jaj de szomorúságos volt a temetése! Jaj de sok könnyet elsírnak miatta, akik őt nem tudják soha-soha felejteni! Áldott legyen a sír porában, az Egekben!

**Néhaivaló Dr. Hajnal István karcagi
polgármester, egyházmegyei jegyző
emlékezetére.**

A karcagi városházán, középületeken nagy fekete zászlók lengenek. Meghalt a város első polgára, egy jó ember, egy igaz ember. Összetörte a szívét a köz javáért hordozott sok nehéz gond; megszakadt a szíve. Nem csoda, ha e jelenvaló világban megrogynak a szívek. Sohse volt tán ennyi gond a világon, kivált a köz emberének, s kivált a nagyobb testületek vezetőinek. Saskeselyű nem tép úgy, mint a felelősségből származó ezer gond. Őt is megtépte, megtörte a sok aggodalom. Testvéréhez indult látogatásra nov. 1-én, csendes vasárnap délután, testvéréhez indult, s elment az Atyához.

Pátriárcha-családból való volt a boldogult szelídlelkű ember. Nagyatya híres esperese volt egykor a békésbánáti egyházvidékeknek: Hajnal Ábel. Édesatyja, Hajnal Elek, kire én is hálás szívvel emlékezem, ő iktatott be egykor mostani lelkészi tisztségembe, a karcagi gyülekezetnek volt sokáig lelkipásztora. Hitvese is neves tudós ember családjából való. Ha van ezen világon árva: az ő szegény özvegye az! Ő tudja legjobban, ki volt neki a boldogult? Mint atya, gyámolította; mint testvér, úgy szerette; ő érte küzdött, a legnehezebb gond is könnyű volt neki... hitveséért. S most? E kérdésre nem tudok felelni. Csak azt tudom, hogy az Isten jobban szeret bennünket, mint a szüleink, mint a testvéreink, mint a hitvesünk. S az Isten él, szeret, vigasztal és megvigasztal!

Édes jó anyja, özvegyen ma is él, roskadozva állott drága büszkeségének, gyermekének koporsója mellett; testvérei zokogva vettek tőle búcsút. S barátai, hivatalnoktársai, a vármegye, az egyházmegye, a város, mely a maga nagy halottjának tekintette, az egyház, melynek presbitere volt, a testületek, hajh, mennyi szép lobogóra került gyászfátyol! — s ezernyi bús ember, távolról-közeltől, a tele templom, az óriási gyászmenet, templomtól a temetőig: mindenki gyászolta, minden a fájdalmat hirdette, a zúgó harangok s csendesen pergő könnyeink. Dr. Hajnal István, az 50 év határánál leroskadt.

Keressük a városháza hivatalos helyiségében, kerestük az egyházmegye köz-

gyűlésén, keresik szerettei otthon a kedves családi körben, barátai a vidám, kedves embert a társaságban... Nincs... nincs! S a karcagi temető felől sóhajt az őszi szél: Itt van! — S az ég felől kél a néma szózat: Az örök Hajlék befogadta!

Illik rá a Szentírás tanítása: Péter apostol első levele 3. r. 4. v. „A szívnek elrejtett embere, a szelíd és csendes lélek romolhatatlanságával, ami igen becses az Isten előtt.“

Ez volt ő. „Boldogok a szelídek“. Ezt is mondja a Jézus Krisztus. Boldog volt, mert szelíd, szerény, alázatos volt. Mindenki szerette életében, mindenki áldja halálában. — Legyen boldog örökkön-örökké! „Boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak“: ez is a Szentírás tanítása!

LUTHER GONDOLATAIBÓL.

Krisztus az én Megváltóm. Míg ezt hiszem és vallom, addig örökkévaló örvendezés a részem; de amint Krisztus többé nem foglal helyet a lelkiismeretemben, odavan az én örömöm.

*

A keresztyéni élet nem a lételben van, hanem a levésben; nem győzelemben, hanem harcban; nem abban, hogy most igazak és tökéletesek vagyunk, hanem hogy folyton igazságra és tökéletességre törekszünk.

Dasúfi menetrend

Kisujszálláson.

Érvényes 1936. május 15-től.

B.-pest felől érkezik Debrecen felől érkezik és Debrecen felé indul: és B.-pest felé indul:

Személyvonat	2 ó 40	Személyvonat	0 ó 02
Gyorsvonat	2 ó 49	Gyorsvonat	3 ó 54
Gyorsvon. nyp.	10 ó 23	Személyvonat	6 ó 30
Személyvonat	11 ó 59	Gyorsvonat	8 ó 32
Gyorsautóbusz	14 ó 29*	Sebesvonat	13 ó 27
Motorvonat	15 ó 45	Személyvonat	15 ó 09
Gyorsvonat	17 ó 20	Gyorsvonat	18 ó 31
Sebesvonat	19 ó 56	Gyorsautóbusz	21 ó 48*

Kál-Kápolna felől:	Kál-Kápolna felé:		
Motorvonat	7 ó 39	Motorvonat	6 ó 33
Motorvonat	13 ó 10	Motorvonat	13 ó 31
Motorvonat	18 ó 28	Motorvonat	17 ó 23

Dévaványa felől:	Dévaványa felé:		
Vegyesvonat	7 ó 45	Vegyesvonat	4 ó 00
Vegyesvonat	18 ó 00	Vegyesvonat	13 ó 00

* Csak akkor áll meg, ha fel, vagy leszálló utas van.

Sylvester Irodalmi Nyomdai Intézet r. t. Bpest, VI.,
Hermina-út 37. Felelős üzemvezető: *Schlitt Henrik*